

leken of zij alleen voor hem gezongen had. Het kon geen inbeelding van hem geweest zijn, dat haar oogen de zijne hadden gezocht, het eerst van al, om er den indruk te lezen die haar zang op hem gemaakt had. En toen hij stamelend, verward, zijn bewondering had geuit in enkele onhandige zinnen, had zij even, mysterieus, maar vol bekoring, geglimlacht. Bij het weggaan had hij gevraagd:

„Woont u tegenwoordig in Utrecht?”

Toen had zij geantwoord: „Ik woon hier al een half jaar en in uw buurt; ik zie u elken dag naar het kantoor gaan.”

Dat was de eenige lange zin, dien zij tot hem gesproken had. Maar voor hem was hij vol geweest van belangrijke mogelijkheden en aanleiding tot urenlang gedroom.

Daarna had hij haar nog vele keeren ontmoet. Haar ouders waren oude, eenvoudige menschen, die hun dochter beschouwden als het eenige doel van hun bestaan. Hij had er een bezoek gebracht en vol verrukking gezien, met welk een teedere, een weinig behaagzieke liefde zij haar oudjes omringde.

Zij studeerde een beetje en zong wat. Zij hadden haar alle lessen gegeven die zij verlangde.

Ook had zij veel gedaan aan schilderen en boetseeren. Zij leek wel bijzonder begaafd. Maar haar grootste liefde was de geschiedenis. Daarvoor liep zij college.

Een enkele keer had Taco haar ook bij zich aan huis gehad. Zij had gespeeld met de kinderen, lief, maar vermoeid. De kinderen voelden zich bijzonder tot haar aangetrokken.

Was het haar lieve, gulle lach of haar grappige manier van vertellen?

Maar hij vond het niet prettig, als zij zich te veel met de kinderen bemoeide. Hij voelde het als een diefstal aan zijn geluk. Die ondervinding ontleedde hij onbarmhartig en hij verachtte er zich om, maar te vergeefs. Het veranderde niets aan

zijn gevoelens. Zoo was het ook geweest na den dood van zijn vrouw. Nog dacht hij met schaamte aan het wijde gevoel van verlichting; ja van geluk, toen zij gestorven was en hij zich weer alleen voelde, vrij en alleen. — Toch was zij een goede vrouw voor hem geweest en de meest zorgzame, liefdevolle moeder voor zijn kinderen.

Maar al zijn smart, waarom zijn zuster en zijn vrienden hem innig hadden beklagd, was huichelarij geweest.... Neen, toch niet alle!

Hij bedacht zich toch zijn echten weemoed om haar lijden en haar doodsstrijd. Hij had haar smart gezien om het afscheid en hij had er verdriet, oprecht verdriet om gevoeld.

Maar verlangen dat zij bij hem zou blijven, was nooit in hem opgekomen!

Het was alles wel heel triest.

Kon hij het helpen, dat zijn huwelijk een groote teleurstelling voor hem gebleken was?

Had hij zijn best niet gedaan het haar zoo min mogelijk te laten merken?

Hij zag haar als jong meisje. Toen was hij toch door alles heen verliefd op haar geweest.

Het was toen wel eens bij hem opgekomen, dat zij eigenlijk zoo heel verschillende naturen waren en niet bij elkaar behoorden, maar hij had zoo'n onbeperkt vertrouwen in zijn liefde, dat hij alles had aangedurfd.

Wèl had het leven hem voor dien hoogmoed gestraft. Zijn heele huwelijksleven was banaal, laag bij de grond en vol materiele zorgen geweest en zijn liefde was veranderd in vriendelijke onverschilligheid eerst, in kregelig verzet en bitter verlangen naar vrijheid, later.

Geen groote hartstocht, geen gemeenschappelijk geestesleven, geen diepere aanraking van elkaars innerlijke natuur, hadden er glans en glorie gebracht.

Hij had weinig genoten en zich dikwijls